

Prováděcí pokyn odboru obecné ochrany přírody a krajiny k subtitulu 115 032 (Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích) pro příjemce finančních prostředků v r. 2022

1. Podprogram se řídí vyhláškou Ministerstva financí č. 560/2006 Sb. o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění pozdějších předpisů, pokynem Ministerstva financí č. R 1 - 2010 k řízení programů a provozování informačního systému programového financování (dále jen „Pokyn“) a dále dokumentací programu 115 030 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva životního prostředí. Podprogram je spravován v informačním systému EDS/SMVS (Správa nezcizitelného státního majetku ve vlastnictví státu dále jen „IS EDS/SMVS“).
2. Účastník programu předkládá investiční záměr či neinvestiční záměr (dále jen „IZ/NIZ“) a celkovou žádost pro vydání Registrace akce, či Stanovení výdajů na financování akce organizační složkou státu v případě organizační složky státu, nebo Rozhodnutí o poskytnutí dotace u příspěvkových organizací.
3. Účastník programu předkládá Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“) – odboru obecné ochrany přírody a krajiny kromě IZ/NIZ a žádosti o poskytnutí dotace, doklady k ročnímu zúčtování se státním rozpočtem, v případě víceletých akcí i doklady o průběhu akce, doklady k závěrečnému vyhodnocení akce a případně další potřebné doklady. Doklady jsou zasílány přes datovou schránku s elektronickým podpisem.
4. **NIZ musí obsahovat tyto náležitosti:**
 - 1) u akcí, kterými se nezhodnocuje ani nepořizuje dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek musí NIZ obsahovat povinně tyto podklady:
 - a) zdůvodnění nezbytnosti akce a vyhodnocení její efektivnosti;
 - b) stanovení termínů, indikátorů nebo cílů, parametrů, akce (projektu);
 - c) stanovení celkových nákladů akce (projektu) vč. všech souvisejících nákladů pro plnou funkčnost, vyčíslení zdrojů z dotace a příp. vlastních zdrojů;
 - d) majetkoprávní vztahy, u stavebních akcí výpis z katastru nemovitostí;
 - e) aktualizovaný formulář z IS SMVS s vyplněnými položkami: „Identifikační údaje“, „Účastník“, „Termíny“, „Indikátory“, „Parametry“, „neinvestiční/investiční bilance“ (podle charakteru akce). Formulář v elektronické podobě (vyexportovaný ve formátu PDF) musí obsahovat elektronický podpis statutárního (nebo jím pověřeného) oprávněného zástupce účastníka programu.
 - 2) u akcí, kterými se zhodnocuje nebo pořizuje dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek, musí IZ navíc obsahovat charakter rekonstrukcí či modernizací a popis současného stavu majetku;
 - 3) Kalkulace nákladů s rozepsáním nákladů na jednotlivé úkony s tím, že předmětné náklady jsou v souladu s náklady na dané opatření dle materiálu vydaného MŽP „Náklady obvyklých opatření MŽP“ (dále jen „NOO MŽP“). Navýšení ceny opatření nad rámec „NOO MŽP“ je přípustné pouze v případě zvýšeného zájmu ochrany přírody a krajiny a náležitého objektivního zdůvodnění navýšení ceny.

- 4) Popis na jakém území bude akce realizována:
 - a) název ZCHÚ (NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP) a v jaké zóně;
 - b) okres;
 - c) případně další (např. místní název).
- 5) Nákres, výkres, plánek, mapku u akcí, kde to jejich charakter umožňuje.
- 6) Čestné prohlášení o tom, že účastník programu nečerpá na akci finanční prostředky z jiných zdrojů státního rozpočtu (dále jen „SR“), ze zdrojů EU nebo prostřednictvím státního fondu životního prostředí (dále jen „SFŽP ČR“).
- 7) Pokud je součástí IZ/NIZ požadavek na financování projektové dokumentace, nebo dalších nákladů přípravy a zabezpečení stavby, před předložením celkové žádosti, musí být předložena písemná žádost s uvedením požadované výše finančních prostředků. IZ/NIZ musí obsahovat údaje a kalkulaci finančních nákladů vždy na celou vlastní realizaci akce. Současně bude předložen návrh smlouvy o dílo s dodavatelem, event. dokumentaci z provedeného výběrového řízení (projektová dokumentace, jiné náklady přípravy atd.).
- 8) Z podprogramu nelze financovat pouze zpracování projektové dokumentace nebo náklady přípravy bez následné vlastní realizace akce.

5. Celková žádost musí obsahovat tyto podklady:

- Stavební povolení, nebo doklad o ohlášení, pokud to charakter akce vyžaduje, případně zdůvodnění jeho nevydání.
- Základní dokumentaci k zadání, průběhu a výsledkům zadávacího řízení na dodavatele podle zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), tj. alespoň doložení výzvy potřebnému počtu zájemců, zpráva – protokol o posouzení předložených nabídek, rozhodnutí o vybrané nabídce výběrovou komisí a případně zdůvodnění jeho neprovedení. V případě, že účastník programu postupuje dle § 132 zákona o veřejných zakázkách, zahájí tak otevřené řízení za účelem uzavření rámcové dohody s více uchazeči a následně zadávání konkrétní zakázky podle aktuální potřeby předkládá „Zprávu zadavatele o nadlimitní/podlimitní zakázce“.
- Návrhy všech smluv pro uzavření s dodavatelem spolu se všemi přílohami. U smluv uzavíraných na základě rámcové dohody, bude předloženo čestné prohlášení s uvedením přesné částky, za kterou bude akce realizována a s uvedením prohlášení, že smlouvy jsou uloženy u účastníka programu.
- Aktualizované formuláře IS SMVS, pokud je žádost předkládána samostatně po IZ/NIZ.
- Projektovou dokumentaci, pokud to charakter akce vyžaduje.

- Výjimky dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, pokud to ze zákona vyplývá, nebo zdůvodnění jejich nepředložení.
6. Správce programu si vyhrazuje právo na vyžádání dalších dokladů nad rámec výše uvedeného.
 7. V případě, že účastník programu je plátcem daně z přidané hodnoty, se DPH nesmí hradit ze státního rozpočtu. Jestliže příjemce dotace je plátcem DPH, ale činnost, na kterou žádá dotaci, není předmětem daně, může mu být přiznána dotace včetně DPH. Pokud účastník programu chce, aby mu byla přiznána dotace včetně DPH (má na ni nárok) je povinen v žádosti o dotaci uvést, že je plátcem DPH, specifikovat předmět činnosti, ze kterých je plátcem a k žádosti připojit prohlášení, ve kterém uvede, na jaké činnosti si nemůže uplatnit odpočet daně na vstupu.
 8. Pokud se jedná o víceletou akci, musí účastník programu rozepsat požadované finanční částky na příslušné roky, včetně rozepsání čerpání finančních prostředků jednotlivých let do formuláře SMVS.
 9. Účastník programu **povinně** vybere jeden indikátor z následující tabulky:

INDIKÁTORY PODPROGRAMU	Měrná jednotka
Tvorba plánovacích dokumentů	ks
Zajištění technicko-provozní bezpečnosti funkce a dokumentace VD	ks
Realizace opatření v souladu s plánem péče	ha
Ošetřená plocha	ha
Udržovaná cestní síť s komplexním informačním systémem pro návštěvníky	ks

10. Do formuláře „Parametry akce“ účastník programu **povinně** vybere minimálně jeden parametr z následující tabulky, který musí splňovat:

PARAMETRY K PODPROGRAMU	Měrná jednotka
Cesta, stezka - oprava nebo údržba	m ²
Délka trasy toku (povinnosti správce toku)	m
Geometrický plán nebo délka vytyčených hranic, vč. lomových bodů a geodetické zaměření vodních děl	m
Zpracování LHP nebo jeho změna	ha
Množství odtěženého sedimentu	m ³
Množství dřevní hmoty – odtěžené, asanace-odkornění, přibližování dřeva, shazování klestu, štěpkování klestu a potěžebních zbytků	m ³
Množství odstraněného odpadu nebo suti	m ³
Množství sebraného materiálu vč. uskladnění (řízky, semena, ostatní)	kg
Oplocení, oplocenky, bariéry, zábradlí - opravy a údržby, zřizování či likvidace	m
Trvalé bariéry pro obojživelníky a plazy	m
Ošetřená plocha - seč, pastva a ostatní	ha

Ošetřená plocha – odstranění náletu	ha
Ošetřená plocha – narušení, stržení drnu, založení trávníku, protierozní opatření	m2
Ošetřená plocha – prořezávky, postřiky, feromonové lapače, ožin, příprava půdy a ostatní	ha
Plán péče nebo dodatek	ha
Počet nových a obnovených technických objektů a údržba staveb, vč. projektové dokumentace a inženýrských činnosti	ks
Počet terénních informačních a ostatních předmětů a zařízení	ks
Počet ošetřených (vč. individuální ochrany dřevin) nebo vysazených stromů, vč. alejí a její výsadby a dosadby	ks
Počet pokácených dřevin z důvodu zajištění bezpečnosti nebo podpory biodiverzity (tzn. kácení vzrostlých náletových či nepůvodních dřevin)	ks
Vodní dílo - TBD	ks
Vodní plocha – zřizování, obnova	ha
Vodní plocha - manipulační řád nebo hospodářsko- provozní řád či zvláštní povodně VD	ks

11. Pokud to charakter akce vyžaduje, může účastník programu uvést do formuláře **společně** s „povinným“ parametrem i parametr v tabulce neuvedený. Parametry lze pro jednotlivé akce různě kombinovat podle typů opatření.
12. Veškeré předložené kompletní IZ/NIZ a celkové žádosti jsou projednány pracovní skupinou pro podprogram zřízené správcem podprogramu.
13. V případě, že pracovní skupina pro podprogram odsouhlasí a doporučí IZ/NIZ a celkovou žádost, a ředitel odboru obecné ochrany přírody a krajiny jej schválí, bude na akci vystaven jeden z níže uvedených dokumentů:
- organizačním složkám státu (podle předmětu opatření a žádosti):
 - Registrace akce spolu s podmínkami, které jsou jeho součástí (dále jen „Registrace“),
 - Stanovení výdajů na financování akce organizační složky státu (dále jen „Rozhodnutí“) spolu s podmínkami, které jsou jeho součástí,
 - Registrace akce a Stanovení výdajů na financování akce organizační složky státu spolu s podmínkami, které jsou jeho součástí (dále jen „Rozhodnutí“)
 - příspěvkovým organizacím (podle předmětu opatření a žádosti):
 - Registrace akce s podmínkami, které jsou jeho součástí (dále jen „Registrace“),
 - Rozhodnutí o poskytnutí dotace spolu s podmínkami, které jsou jeho součástí (dále jen „Rozhodnutí“).
 - Registrace akce a Rozhodnutí o poskytnutí dotace spolu s podmínkami, které jsou jeho součástí (dále jen „Rozhodnutí“).
14. Účastník programu je povinen dodržovat podmínky stanovené Rozhodnutím.

15. Po vystavení Rozhodnutí požádá následně odbor obecné ochrany přírody a krajiny odbor rozpočtu MŽP o rezervaci v systému státní pokladny a uvolnění finančních prostředků rozpočtovým opatřením.
16. Pokud účastník programu zjistí, že není schopen zabezpečit realizaci akce v souladu s obsahem Rozhodnutí, **neprodleně** o tomto zjištění informuje správce programu a současně předloží návrh na změnu Rozhodnutí. U změn z důvodu nárůstu objemu finančních prostředků na realizaci akce, bude posouzení žádosti záviset na výši disponibilních finančních prostředků podprogramu.

V případech, kdy pracovní skupina doporučí a ředitel odboru odsouhlasí změnu, odbor obecné ochrany přírody a krajiny vydá změnové Rozhodnutí.

17. Pro závěrečné vyhodnocení akce (dále jen „ZVA“) je účastník programu povinen předložit do termínu stanoveném na Rozhodnutí MŽP - odboru obecné ochrany přírody a krajiny, minimálně tyto doklady:

- vyúčtování a finanční vypořádání prostředků státního rozpočtu;
- údaje o financování akce;
- zprávu o plnění závazných ukazatelů (skutečná hodnota indikátorů, parametrů) a podmínek účasti státního rozpočtu stanovených v Rozhodnutí;
- kolaudační rozhodnutí nebo doklad o uvedení do zkušebního provozu u stavebních projektů;
- další dokumenty stanovené v Rozhodnutí;
- kopie faktur, výpisy z bankovního účtu České národní banky (dále jen „ČNB“), jako podklad ke kontrole odboru obecné ochrany přírody a krajiny, oddělení krajinotvorných programů popř. zprávu finančního úřadu (dále jen „FÚ“) o provedené finanční kontrole příslušné akce. V případě provedení kontroly FÚ a předložení zprávy FÚ o provedené kontrole, účastník programu nepředkládá správci programu kopie faktur a výpisy z bankovního účtu.

V případě, že akce je realizovaná částečně vlastními zdroji, doloží účastník programu také doklady prokazující čerpání vlastních zdrojů.

Jestliže účastník programu při výběru zadavatele postupoval ve smyslu § 56 zákona č. 134/2016, o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (viz bod 5.), předkládá:

- „sestavu“ s těmito údaji:

dotační titul, zhotovitel (jméno, příjmení, IČO atd.), vyčíslení množství technických jednotek, cena zakázky, č. faktury zhotovitele, výše uhrazené částky, č. výpisu ČNB (úhrada), příj. výpisu z účtu jiné banky) při převodu DPH na účet ČNB **před úhradou** celkové faktury,

- „sestavu“ s těmito údaji:

podklad fakturace + faktury dle jednotlivých dotačních titulů

- výpisy z bankovního účtu (doložit i výpisy z bankovního účtu při převodech DPH).
- čestné prohlášení s uvedením prohlášením, že smlouvy a faktury za jednotlivé zhotovitele, jsou uloženy u účastníka programu.

Správce programu si může případně provedení kontroly FÚ vyžádat.

- jestliže byla dotace poskytnuta plátcí DPH včetně DPH (viz bod 7.) předloží tzv. „evidenci záznamní povinnosti“ (viz § 100 zákona č. 235/2004 o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů) za příslušné období. Za vedení záznamní povinnosti a uplatnění odpočtu daně na vstupu je zodpovědný příjemce dotace.

- správce podprogramu si vyhrazuje právo na vyžádání dalších dokladů nad rámec stanovený vyhláškou č. 560/2006 o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění pozdějších předpisů.
18. U akcí víceletých účastníků programu předloží **do 8. února** každého nového roku veškeré doklady o profinancování akce roku uplynulého (faktury, výpisy z účtů, případně jiné doklady). Na základě těchto dokladů a v případě jejich správnosti budou uvolněny finanční prostředky na další rok.
19. K ročnímu zúčtování se státním rozpočtem předkládá účastník programu doklady podle pokynů odboru rozpočtu MŽP a do termínu jím stanoveným.

Vybraná ustanovení při realizaci akce

- Z podprogramu lze financovat jen realizaci akcí v ZCHÚ a jeho ochranného pásma, které jsou v majetkové správě účastníka programu. Jedná se o finanční zajištění činností souvisejících s výkonem vlastnických práv k majetku státu a s výkonem funkce správce drobných vodních toků.

Majetkem státu se v této souvislosti rozumí:

- pozemky, včetně součástí a příslušenství,
- stavby, kromě budov,
- krátkodobý a dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, nacházející se v ZCHÚ a jejich ochranných pásmech (dále jen „majetek státu v ZCHÚ“), ke kterému mají příslušnost k hospodaření odborné organizace ochrany přírody (správy národních parků, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Správa jeskyní ČR).

Finanční prostředky lze čerpat i na tzv. Ostatní majetek v ZCHÚ:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, definuje nutná opatření a povinnosti orgánů ochrany přírody v územích s různými ochrannými režimy.

Opatření jsou v praxi naplňována realizací různých v současnosti nevýnosných tradičních hospodářských činností na zemědělské či lesní půdě nebo na rybnících. Dále se jedná o opravy, výstavbu a údržbu staveb a zařízení, a to i na cizích pozemcích. Takovými stavbami jsou například různé konstrukce umožňující bezpečný přechod osob přes území zranitelná z hlediska ochrany přírody nebo nebezpečná z hlediska pohybu návštěvníků. Jedná se například o různé povalové chodníky, žebříky apod. Do této kategorie patří též pevné uzávěry jeskyní a štol a vybavení jeskyní, které je nezbytné pro zajištění jejich ochrany. Mezi taková zařízení patří i tabule označující ZCHÚ, různé informační tabule, vybavení naučných stezek apod. Tyto stavby a zařízení jsou často nezbytným doplňkem ZCHÚ umožňujícím zajistit ochranu a adekvátní péči o předměty ochrany.

- Z podprogramu nelze financovat pouze zpracování projektové dokumentace nebo jiné náklady přípravy bez následné realizace akce.
- V případě, že účastník programu je plátcem daně z přidané hodnoty, nesmí DPH hradit ze státního rozpočtu. Jestliže příjemce dotace je plátcem DPH, ale činnost, na kterou žádá dotaci není předmětem daně, může mu být přiznána dotace včetně DPH. Pokud žadatel chce,

aby mu byla přiznána dotace včetně DPH (má na ni nárok) je povinen v žádosti o dotaci uvést, že je plátcem DPH, specifikovat předmět činnosti, ze kterých je plátcem a k žádosti připojit prohlášení, ve kterém uvede, na jaké činnosti si nemůže uplatnit odpočet daně na vstupu.

- Účastník programu nesmí na akci čerpat současně finanční prostředky z jiných zdrojů SR, ze zdrojů EU nebo prostřednictvím SFŽP ČR.
- Účastník programu je povinen dodržovat podmínky stanovené Rozhodnutím.
- Při porušení rozpočtové kázně (např. nedodržení hodnoty parametrů, podmínek stanovených v Rozhodnutí) či neoprávněném použití finančních prostředků státního rozpočtu účastníkem programu, správce programu podá podnět příslušnému finančnímu úřadu k zahájení správního řízení ve věci vrácení dotace zpět do SR.
- Termínem „Vypracování návrhu dokumentace závěrečného vyhodnocení akce“ uvedeným na Rozhodnutí se rozumí termín pro předložení veškerých dokladů pro ZVA uvedených v bodu 17. tohoto Prováděcího pokynu.
- Účastník dotace bezvýhradně souhlasí se zveřejněním své identifikace a výše poskytnuté dotace, případně dalších parametrů.
- Tento metodický pokyn je platný do doby vydání nového nebo jeho zrušení.

Ing. Linda Stuchlíková
ředitelka odboru adaptace krajiny na klimatickou změnu
- podepsáno elektronicky -